

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi
sosiaali- ja terveydenhuollon
asiakastietojen käsittelystä annetun lain,
Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksesta
annetun lain 2 §:n sekä lastensuojelulain
27 ja 41 §:n muuttamisesta
(HE 16/2024 vp)

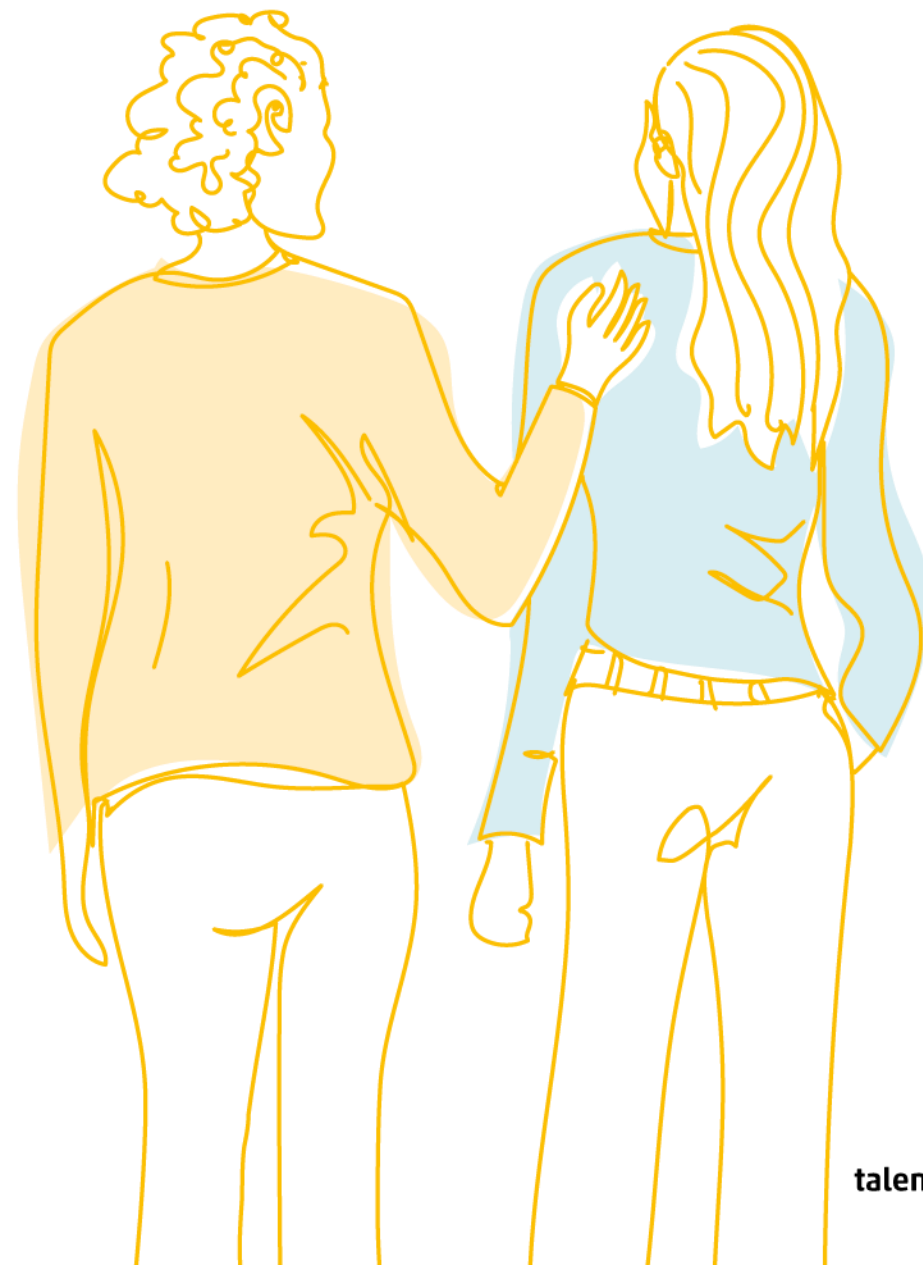
Talentia kannattaa ehdotettuja lainsäädäntömuutoksia

- 64§ Sosiaalialan ammattihenkilöiden oikeus Kelan etuustietoihin terveydenhuollon palvelutehtävässä on välttämätön ja merkittävä parannus
 - Esitetty muutos on perusteltu ja se parantaa merkittävästi terveyssosiaalityön mahdollisuuksia täyttää kustannusvaikuttava ja ennaltaehkäisevä palvelutehtävänsä kunnioittain asiakkaiden ja potilaiden oikeuksia.

Talentia kiinnittää huomiota

- Siirtymäaika on mahdollisuus henkilöstön kouluttamiseen tai kouluttamisen lykkääntymiseen
- Palvelujen henkilöstörakenteen vaikutus asiakastietojen käsittelyyn

Siirtymäaika on mahdollisuus henkilöstön kouluttamiseen tai kouluttamisen lykkääntymiseen

1. Oikeusturvan toteutumisen näkökulmasta koskien sekä asiakkaita että ammattihenkilöitä, on tärkeää, että asiakastietojen käsittelyä koskevat velvoitteet ymmärretään hyvin arjen palvelutoiminnassa.

2. Palvelunjärjestäjällä on vastuu siitä, että asiakas- ja potilastietoja käsittelevät ammattilaiset ovat saaneet riittävän koulutuksen niin lainsäädännön uudistusten kuin tietojärjestelmien turvallisen käytön näkökulmista,

3. Talentia korostaa tarvetta varmistaa palvelunjärjestäjien mahdollisuus kouluttaa henkilöstöään asiakastietojen käsittelyyn sekä tarvetta seurata palvelunjärjestäjien vastuun toteutumista henkilöstönsä kouluttamisesta jo siirtymäaikana ja sen jälkeen.

4. Kansa-Koulu -kirjaamisvalmennusten lopettaminen: Riski osaamisen häviämisestä ja sirpaloitumisesta kasvaa, jos jatkossa ammattilaisten kouluttaminen kirjaamiseen on pelkästään hyvinvointialueiden ja yritysten omalla kontolla mahdollisesti puutteellisella rahoituksella.

Palvelujen henkilöstörakenteen vaikutus asiakastietojen käsittelyyn

- Sosiaalihuollon liittymisen yhteydessä tulisi siirtymäsäännösten mukaan aloittaa myös iäkkäiden palvelutehtävässä kirjattavien asiakastietojen tallentaminen sosiaalihuollon asiakastietorekisteriin. Esityksessä todetaan, että samankaltainen tilanne on vammaispalveluissa.
 - Samankaltainen tilanne koskee todennäköisesti myös päihde- ja mielenterveyspalveluja.
- Esim. iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden palvelutehtävien henkilöstörakenteessa tällä hetkellä painottuu terveydenhuollon ammattihenkilöiden osaaminen
 - Hyötyisivät lisäksi sosiaalialan ammattihenkilöiden osaamisesta.
 - Talentia pitää tärkeänä sosiaalihuollon osaamisen, esimerkiksi gerontologisen sosiaalityön, vahvistamista osana sosiaalihuollon asiakastietojen käsittelyn vahvistamista.

Lopuksi:

Asiakastietojen käsittelyn erityispiirteet edellyttävät osaamista

- Sosiaalihuollon erityispiirteiden (kuten vuorovaikutus- ja suhdeperusteisen työskentelyotteen) merkityksen huomioiminen palvelujen vaikuttavuuden kannalta, puoltaa tarvetta jatkossakin systemaattisesti kouluttaa, valmentaa ja ohjata **sosiaalihuollon organisaatioita ja ammattihenkilöitä** asiakastiedon ja luovutuslupien käsittelyssä suhteessa vuorovaikutustyyöhön.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon eri palvelujen ja työorientaatioiden erityispiirteiden ymmärryksen vahvistamiseksi käytettäessä eri orientaatioin muodostettua asiakas- ja potilastietoa, puoltasi tarvetta käynnistää valmentaminen ja ohjaus **sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kesken.**
- Siirtymäajan potentiaalin hyödyntäminen